

Quan tres més un no són quatre, sinó dos

written by Joan Fonollosa | 11 de novembre de 2018

I que em perdonin els matemàtics. A mi mateix, que sóc enginyer, m'ha costat escriure aquest títol. Però hi ha vegades que les matemàtiques de la realitat –i especialment la realitat política– són molt complicades. Començo pel començament.

Que l'alcalde de la capital d'un país que aspira a la independència sigui algú que no és independentista, és una cosa que, per dir-ho d'alguna manera, sona rara. Per tant, tenint en compte que al maig de l'any que ve hi ha eleccions municipals, aconseguir un alcalde independentista a Barcelona hauria de ser un objectiu cabdal per tots aquells que aspirem a la independència.

D'altra banda, les dades són clares: si tot el vot independentista de Barcelona vota junt, no només guanya, sinó que la majoria absoluta és un objectiu perfectament factible; recordem que la senyora Colau, amb només 11 regidors (de 41), és alcaldessa perquè encapçalava la llista més votada i no hi va haver acord entre les diferents forces polítiques del consistori per fer una alternativa.

Aleshores, la decisió sembla clara: cal fer una llista unitària que reivindiqui la independència com l'objectiu essencial en aquesta legislatura municipal. Això i no altra cosa és el que va proposar en Jordi Graupera fa uns mesos. Ho va proposar per a Barcelona i la idea es va estendre ràpidament a molts altres llocs de Catalunya, fins al punt que l'ANC –no sense una important discussió interna– ha fet seva la idea, igual que un tercer grup, anomenat Primàries per la República. Aquestes tres organitzacions s'han unit en una de sola, Primariescatalunya.cat, que és qui ho està organitzant.

No parlaré ara de la proposta en general: només de Barcelona que és el cas que conec i que m'afecta. Cada poble és un món i no és el mateix Cornellà del Terri que Cornellà de Llobregat o Girona que Tarragona, per dir només dos parells de noms a l'atzar.

Evidentment, per ser del tot efectiva, la proposta unitària necessitava que els partits pro independència s'hi sumessin. I aquí comencen els problemes. Capficats en les seves tradicions, curt terministes i miops baralles per un grapat de vots aquí o allà, ERC i la CUP de seguida van dir que no, i el PDeCAT manté una posició ambigua, que a la pràctica cal entendre que és un no.

Davant aquesta negativa, la proposta de primàries ha seguit endavant i ara ens trobem amb una curiosa paradoxa, que em van fer observar fa un parell de dies: "Si voleu una llista unitària, però no és possible per la negativa dels partits, quin sentit té presentar una quarta llista que encara dividirà més el vot?". Plantejada així la qüestió, tot el procés de les primàries no té sentit, certament. Però és que la cosa no va per aquí.

En primer lloc, aquestes no seran unes eleccions "normals". És veritat que encara falten sis mesos i a la velocitat que van les coses, això és una eternitat en la qual pot passar de tot i més, però a hores d'ara aquesta sembla la visió més adequada a la realitat: no seran unes municipals més, la qüestió central no serà la vida del municipi dels quatre anys vinents, sinó una oportunitat per fer allò que fa set anys que és el centre de la vida política de Catalunya: recuperar la llibertat que ens va ser arrabassada fa tres segles. Crec que, si no ha passat abans del maig un fet que ho trasbalsi tot –com ara alguna reacció relacionada amb el judici als presos polítics, per exemple– aquestes eleccions seran (poden ser) com les del 1931: unes eleccions municipals que van canviar el règim. I com que no sabem si passarà o no aquesta altra cosa prèvia, hem de treballar amb la hipòtesi que no hagi passat i

caldrà aprofitar l'ocasió. I és precisament per això que he presentat la meva candidatura en les primàries de Barcelona.

D'altra banda, tot el procés d'independència ha estat impulsat pel poble des del començament; és el poble qui l'ha empès i ha forçat els polítics a sumar-s'hi de més o menys bon grat. Sempre ha estat la gent, a través de l'ANC i Òmnium, qui ha anat per davant i només al cap d'un temps, sempre amb reticència i sovint de mala gana, s'hi han sumat els que, en teoria, ens haurien de representar i guiar.

I així estem altre cop. Com volem que siguin les eleccions del 2019? Si no hem fet abans la independència, què voldrem fer? Voldrem seguir amb la petita política de vol rasant dels partits i continuar amb un processisme indefinidament llarg, o voldrem que aquestes eleccions siguin el detonant que trenqui d'una vegada per totes la cotilla que ens empresona i així alliberar-nos?

Per això no són quatre les opcions que es presentaran realment en el camp independentista, sinó dues: o procés (i aleshores voteu qualsevol de les tres opcions disponibles) o ruptura, i aleshores voteu la llista de les primàries.

Nosaltres, el poble, tenim la paraula.